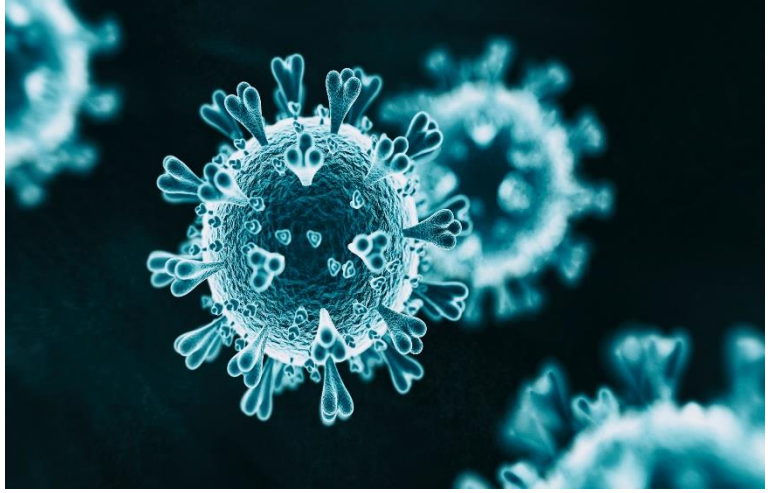


SALGINLAR (PANDEMİLER): SOSYAL MESAFELENMEYE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Devletler ve özel sektör, etkisi tüm dünyada hissedilen yeni ölümcül virüsün yayılımını sınırlandırmak için benzer kararlı adımlar attıkça, **COVID-19'a verilen cevaplar dünya genelinde şekillenmeye devam ediyor.** Atılan bu adımlar nedeniyle birçok kurum aşına olmadığı alanlarla ilgilenmek, örneğin çalışanların sağlığını korumak için politika ve prosedür geliştirmek, çalışma alanlarını dezenfekte etmek, çalışanları izole etmek ve konferansları, seminerleri ve diğer iş yeri aktivitelerini iptal etmek zorunda kalmış gibi görünüyor. Kurumlar COVID-19'a veya sağlıkla ilgili başka yıkıcı olaylara ilişkin riskler karşısında kendilerine rota çizerken, iç denetçiler de böylece tavsiye ve rehberlik verme ve bağımsız güvence sunma fırsatları yakalamış bulunuyorlar.



Denetim Yöneticileri Merkezi'nin (Audit Executive Center - AEC) düzenlediği bir Hızlı Ankete verilen ilk cevaplara göre, ankete katılan İç Denetim Yöneticilerinin (çoğunlukla Kuzey Amerika'dan) %97'si, çalıştıkları kurumların çalışan kadroları için uzaktan çalışma düzenlemeleri uygulamaya koymuş olduğunu bildirmiş. Bunun yanı sıra, katılımcıların %60'ı, kurumlarının uzaktan çalışma imkânlarını ve bağlantılı veri güvenliğini destekleyecek yeni teknolojiler kullanmaya başladığını belirtmiş. Şu an için işverenlerin salgına nasıl cevap verdikleri konusunda çok fazla veri bulunmuyor, ancak küresel konferans şirketi PGi'nin salgından önce bilgi çalışanları üzerine yaptığı bir araştırmada bu çalışan kesiminin %79'unun haftada en az bir gün evden çalıştığı tespit edilmiş.

Kurumlar bünyelerindeki bütün kadroları evden çalışmaya gönderdikleri takdirde kurumların tatbiki açıdan dikkate alması gereken ek noktalar ve maruz kalabilecekleri ek olası kısıtlamalar söz konusu. Örneğin, iş gücünün büyük çoğunluğu şirket güvenlik duvarının kapsamına girmeyen bir ortamda çalışmaya başladığında kurumun siber güvenliğe ilişkin taşıdığı riskler nasıl ve ne ölçüde değişecek?

Kurumların hazırlıksız olabileceği bir diğer husus, salgınla bağlantılı personel sorunları. Personel politikalarında kısa ve uzun süreli hastalık izinlerine dair madde ve kurallar bulmak genelde mümkün, ancak bir ölümcül virüsün semptomlarını sergileyen bir çalışan konusunda ne yapılması gerektiğiyle ilgili madde ve kurallara bu politikalarda pek rastlanmıyor. AEC araştırmasında, çalışmaya katılan kurumların %56'sının çalışan sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeni politikalar uygulamaya koymuş olduğu belirlenmiş.

Kurumunuzun uzaktan çalışma politikaları, prosedürleri ve altyapısını değerlendirmek için cevaplamanız gereken genel sorular

Aşağıda sıralanan sorular, kurumunuzun uzaktan çalışma kapasitesini anlamlı ölçüde genişletmeye (geçici süreliğine de olsa) hazır olup olmadığını belirlemek için iç denetim faaliyetinizin üst yönetim kadronuzla tartışması gereken **genel sorulardan bazılarıdır**:

- Kurumda uygulanan bir uzaktan çalışma politikası var mı? Varsa, ağa, uygulamalara ve sesli mesajları da içine alan bir anlamda iletilerine uzaktan erişmek için ne yapmaları gerektiği konusunda çalışanlara eğitim veriliyor mu?
- Kurum, çalışanların uzaktan çalışmalarına imkân sağlayacak yeterli nitelikte ve miktarda donanıma (laptoplar, kulaklıklar ve benzeri başka donanımlar) sahip mi?
- Ağ, aynı anda en fazla kaç adet dış bağlantıyı kaldırabilir?
- İç güvenlik operasyonları merkezi (SoC) ve dış güvenlik tedarikçileri, ek dış trafiği yakalayabilecek, depolayabilecek ve değerlendirebilecek yeterliliğe sahip mi?
- Kurumun uzaktan çalışan personel sayısı arttıkça, bundan hangi tek arıza noktaları etkilenebilir? (Tek internet servis sağlayıcısı (ISP), VPN, Token Sunucusu, vb.)
- Kurum, laptop bulunmayan kritik fonksiyonlarda uzaktan çalışmayı mümkün kılmak için sanal bağlantıları yaygınlaştırmaya yönelik bir plana sahip mi?
- Kurum, personelin uzaktan çalıştığı dönemde Kişiyi Tanımlayıcı Bilgiyi (PII) ve Korunmalı Sağlık Bilgisini (PHI) korumaya devam etmek için ne yapıyor?
- İş gücünün büyük bir kısmı güvenlik duvarının koruma kapsamının dışında kalan yerlerden çalışırken, bu açığa karşı siber güvenliği desteklemek için hangi tedbirler alınıyor?
- BT, yalnızca gereken güvenlik duvarı portlarını açtığından ve bütün açık portları sürekli izlediğinden emin olunması için ne yapıyor?
- BT, uzaktan çalışan personelin kullandığı bütün cihaz ve aygıtlarda anti-virüs imzaları ve yamalarının güncellenmeye devam etmesini sağlamak için ne yapıyor?
- Yoğun çalışma saatleri sırasında internet bağlantısı, telefon hatları veya hücresel ağla bağlantının kesintiye uğraması hâlinde kurumun uygulamaya koyabileceği bir beklenmedik durum planı var mı ve varsa bu nasıl bir plan?

Kurumunuzun sağlıkla ilgili politika ve prosedürlerini değerlendirmek için cevaplamamız gereken genel sorular

Aşağıda sıralanan sorular, kurumunuzun COVID-19 gibi sağlıkla ilgili yıkıcı bir olayın etkilerini kontrol altına almak adına uyguladığı personel politika ve prosedürleriyle ilişkili riskleri değerlendirmek için iç denetim faaliyetiniz tarafından sorulabilecek olan **genel sorulardan bazılarıdır**:

- Kurumda uzun süreli devamsızlık/sakatlık durumlarında ne gibi politikalar uygulanıyor?
- Kilit çalışanların veya anlamlı sayıda çalışanın uzun süreli devamsızlığı hâlinde iş hedefleri bundan nasıl etkilenir?
- Kurum, COVID-19'un veya başka bulaşıcı hastalıkların semptomlarını sergileyen çalışanlar konusunda uygulanacak prosedürleri tartıştı mı? Bu prosedürler bir politika kapsamında ana hatlarıyla ortaya koyuldu mu?
- Kurum, COVID-19'un veya başka bulaşıcı hastalıkların semptomlarını sergileyen çalışanların iş arkadaşlarını izleme ve takip konusunda uygulanacak prosedürleri tartıştı mı?
- Kurum, çalışma alanlarının dezenfeksiyonu konusunda uygulanacak prosedürleri tartıştı mı?
- Sağlıkla ilgili yıkıcı bir olay sırasında kilit tedarikçilerden birinin arzı sınırlaması veya faaliyetlerini kesmesi durumunda kurumun uygulayacağı planlar nelerdir?
- Kurum, mevcut "kilit personel" politikalarında, birden çok kilit liderin COVID-19'a veya başka bulaşıcı hastalıklara maruz kaldığı olası durum ve koşullara çözüm getirmek için ne gibi değişiklikler yaptı?
- Hastalığı geçirip iyileşen personeli geleneksel ofis ortamına geri sokarken uygulanacak prosedürler tartışıldı mı?
- Sağlıkla ilgili yıkıcı olaylar sırasında toplu taşıma kullanımını hususunda kurumun benimsemiş olduğu politika nedir?
- Duygusal veya finansal zorluklarla boğuşan çalışanlara yardımcı olmak için ne tür personel yardım programları uygulamaya koyuldu veya mevcut programlarda bu amaçla ne tür güçlendirmeler yapıldı?

IIA KAYNAKLARI



Çalışma Rehberleri

- GTAG: İş Sürekliliği Yönetimi
- Çalışma Rehberi: İş Sürekliliği Yönetimi

ABD İş Sağlığı ve Güvenliği İdaresi

ABD Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,
Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi

Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü

- How to Protect Yourself in the Workplace During a Pandemic (Bir Salgın Sırasında Kendinizi İş Yerinde Nasıl Korursunuz)
- Guidance on Preparing for an Influenza Pandemic (Grip Salgınına Hazırlık Rehberi)
- Pandemic Influenza (Grip Salgını)
- Guide to Enterprise Telework, Remote Access, and Bring Your Own Device (BYOD) Security (İşletmelerde Uzaktan Çalışma, Uzaktan Erişim ve Kendi Cihazınızı Getir (BYOD) Güvenliği Hakkında Rehber)

IIA HAKKINDA

İç Denetçiler Enstitüsü (IIA), iç denetim mesleğinin en tanınmış savunucusu, eğitmeni ve standart, rehber ve sertifika sağlayıcısıdır. 1941 yılında kurulan IIA, bugün 170'den fazla ülke ve bölgeden 200.000'i aşkın üyeye hizmet vermektedir. Birliğin küresel genel merkezi Lake Mary, Fla.'da bulunmaktadır. Daha fazla bilgi almak için www.theiia.org adresini ziyaret edebilirsiniz.

TELİF HAKKI

Telif hakkı © 2020 The Institute of Internal Auditors, Inc. Tüm hakları saklıdır. Belgeyi çoğaltma izni almak için lütfen copyright@theiia.org e-posta adresi üzerinden bizimle iletişime geçin.

